

Kartläggning av gatunätets skick

367/10.03.01.01/2020

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster 27.05.2020 § 44

Beredare Samhällsingenjör Matias Jensén, tfn 044 358 5724
Föredragande Teknisk chef Jonas Nylund, tfn 050 428 3774
fornamn.efternamn@pargas.fi

Under två års tid har stadens teknikenhet som ansvarar för gatornas skick och underhåll kartlagt de allmänna gatornas och cykel- och gångledernas skick. Kartläggningen har gjorts utgående från att gatorna och lederna har fotograferats och materialet har sedan undersökts och skicket på gatornas ytbeläggning bedömts utgående från allmänna standarder. Utöver denna kartläggning har vissa huvudgators bärande skikt undersökts med hjälp av markradarutrustning för att erhålla mer djupgående information om gatans skick och bärighet. Dessa undersökningar har utförts av Suomen Kuntotekniikka Oy som är specialiserade på kartläggning av gators skick och förvaltning av gatunät.

Bakgrund

Målsättningen med kartläggningen av gatornas skick är att bilda sig en möjligast bra helhetsbild över nuläget och kommande behov för att garantera gatunätets skick, funktionalitet, säkerhet och bedöma de ekonomiska behoven. Underhållet kan delas upp i normalt underhåll för att garantera gatans funktionalitet, framkomlighet och säkerhet, och mindre reparationsinvesteringar av delar av gatan för att förbättra skicket av dessa delar. Om normalt underhåll eller mindre saneringar inte längre räcker till blir det fråga om totalsaneringar av hela gatan. Normalt görs totalsaneringar då gatan uppnått slutet av livscykeln, men tyvärr kan det också bero av undermåliga och otillräckliga resurser för normalt underhåll, vilka snabbt försämrar gatans och gatukonstruktionernas skick. Två avgörande orsaker till att gatans skick snabbt försämras är otillräcklig avledning av ytvatten och sliten yta som släpper igenom ytvatten ner i gatans bärande lager. Dessa två faktorer beror uteslutande av hur väl underhållet utförs och de ekonomiska resurserna. En annan orsak till att gatans skick snabbt försämras är gatans bärande skikt, är dessa otillräckliga eller felaktigt byggda, förkortas ytbelägningens dimensionerade livslängd avsevärt.

För att underhålla och förvalta gatunätet effektivt, ekonomiskt och med rätta åtgärder behövs en klar bild över gatunätets nuläge, funktion, konstruktioner, användning och utveckling. Utöver detta måste tillräckliga resurser finnas och sättas så att tyngdpunkten ligger på normalt underhåll. Flyttas tyngdpunkten mot totalsaneringar av gatunätet är det ett tecken på bristande resurser och kanske felaktiga prioriteringar, vilka är mycket kostsamma, minskar säkerheten och trivseln.

Målsättning och utveckling

På motsvarande sätt som fastigheter, hamnar, allmänna områden och andra anläggningar som staden äger och förvaltar, utgör gatunätet en stor del av stadsbilden och är resurskrävande. För att skapa en tydlig bild och möjligheter till uppföljning av resurserna och hur de inverkar på framtiden ekonomiskt och funktionellt, behöver dessa tydligare mätas. Då nuläge är klarlagt, behöver en plan som sträcker sig minst 10 till 15 år i framtiden utarbetas på en allmän nivå, d.v.s. vilka resurser behövs utgående från nuvarande gatunät för att hålla acceptabel nivå. Beroende av gatans användning och slitage, är ytbelägningsintervallet mellan 10 år till ca 30 år. Stadens allmänna gatunät inklusive leder för fotgängare och cyklister är ca 150 km sammanlagt. De senaste åren har den årliga ytbeläggningens mängden av ytbelagda gator legat på ca 1-2 km och dikesrensningarna årligen några kilometer. Utöver detta har några områdessaneringar utförts i samarbete med vattentjänstverket.

Parallellt med en långsiktig plan över ytbeläggningar och underhåll behöver reparationsskulden för gatunätet beräknas och årligen följas upp. Uppföljningen kan t.ex. vara en mätare i budgeten för att erhålla en klar bild över hur resurserna i budgeten inverkar på reparationsskulden och hur väl vi förvaltar gatunätet. Reparationsskulden berättar och klargör vilka investeringsbehoven är för att återställa gatunätet i normalskick. Målsättningen är att utarbeta en helhetsbild med insyn och mätare på hur resurserna ekonomiskt och funktionellt påverkar och utvecklar gatunätet och dess förvaltning.

Tidtabell

Mätare på reparationsskulden införs i 2021 års budget. En långsiktig (10-15 år) plan på allmän nivå för ytbeläggningar av gatunätet utarbetas under hösten 2020 och utgående från denna och givna ekonomiska resurser ett noggrannare asfalterings- och underhållsprogram för 2-4 år framåt fr.o.m. år 2021.

Konsult Antti Hirvonen från Suomen Kuntotekniikka är inbjuden till sektionens möte 27.5 för att presentera undersökningsmaterialet och inledningsvis berätta om åtgärder och reparationsskulden.

Förslag

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster tar del av informationen och antecknar den för kännedom. Sektionen beslutar att utredningsarbetet fortsätter enligt målsättningarna och tidtabellen i beredningen.

Beslut

Förslaget godkändes.

Delgivning

Underhållsingenjör S.I.